

MALACOLOGICAL NEWS

I. évf. 1. szám

BUDAPEST

1997

Új puhatestű-fajok a magyar faunában (Mollusca: Gastropoda, Bivalvia)

Drimmer László

Abstract. New Molluscs (Mollusca: Gastropoda, Bivalvia) in the Hungarian Fauna. Author tells about a great number of new genera, species, subspecies, varieties and forms occurring in Hungary. The newly discovered taxa will be described in a separate publication. It seems to be necessary to revise our knowledge up today.

Az elmúlt néhány évben gyűjtési módszerem korszerűsítésével figyelemreméltó eredményeket értem el. A begyűjtött anyag feldolgozása még folyik, az azonban máris megállapítható, hogy hazai puhatestű faunánkat több szárazföldi és édesvízi fajjal sikerült gyarapítani. Az új fajok önmagukért beszélnek, csupán néhány fajhoz, illetve alfajhoz tartom szükségesnek némi kommentárt fűzni.

Az új fajok jegyzéke:

Abida secale semas n. ssp.
Acicula banjaphene n. sp.
Acicula perpusilja n. sp.
Acicula phapicula n. sp.

Amodentalium blendamedii **n. gen., n. sp.**
Amphymetafruticicolanostrata curtanomeni **n. gen., n. sp.** (a genusnév csak ideiglenes; még kiegészítésre szorul)
Amuseum barossutzai **n. gen., n. sp.** (UTM-kód: BP-VIII13)
Aphroditae hermaphroditae **n. gen., n. sp.**
Arca vannecki **n. sp.** (első szárazföldi kagylófajunk)
Argna denemmeri **n. sp.**
Bradybaena lucas **n. sp.** (jól látható a faji bélyeg)
Cepaea synragottae **n. sp.**
Cernuella phele **n. sp.**
Chilostoma preslii semlemorsa **n. ssp.**
Chondrina centralis marginalis **n. ssp.**
Chondrula tridens protesisi **n. ssp.**
Clausyla biden tata **n. gen., n. ssp.**
Clavator separator **n. sp.**
Cyclotus biciclitoltus **n. sp.**
Deroceras sophogatoi **n. sp.**
Discus discursus **n. sp.**
Ensis megnemis **n. sp.** (második szárazföldi kagylófajunk)
Gari hungary **n. gen., n. sp.** (a faj kizárólag évés közben táplálkozik)
Granaria erkeli sinhaasi **n. ssp.**
Helicodonta dollari obvaluta **n. ssp.** (értékes faj)
Lopha elvansanvaraja **n. gen., n. sp.** (Indiábóli behurcolt faj)
Macrogastra microgastra **n. sp.**
Montenegrina himalajae andoki var. *carpathica* f. *cosmopoliticus* **nov. forma**
Odontochuklas kutjaphyle **n. gen., n. sp.**
Phossilia recens croloppi var. *fucohdavidii* f. *sumegii* **n. forma**
Pomatias topys **n. sp.** (csak külső habitusában tér el az *elegans*tól)
Punctum negativum **n. sp.** (legkisebb fajunk, mérete -3 mm. Csupán hosszúsága van, szélessége nincs)
Pupilla triplicata semmplicata **n. ssp.**
Rumina decollata absolute **n. ssp.**

- Semele venseholti **n. sp.** (átmeneti, köztes alak)
- Semilimax climax **n. sp.**
- Semilimax valamilimax **n. sp.**
- Sphyradium radiator **n. sp.** (feltűnő bordázat!)
- Truncatellina monoton (Bavay & Margarini)
- Valljonea delicvens **n. gen., n. sp.**
- Vertigo agyonvertigo **n. sp.**
- Vitrea miáphene var. gabandii **n. var.**
- Viviparus ater phater **n.ssp.** (ez a faj kizárólag hímekekből áll)
- Ydyla dacosedenyi **n. gen., n. sp.**
- Zebrina boertoni f. zarca **n. forma** (Sopronkőhidán tömegesen található)

Végezetül a Velencei-tóból előkerült, eredetileg tengeri fajok. Ezek átalakultak édesvízi fajokká, honosításuk megtörtént, jogosan tekinthetjük új hazai fajoknak.

- Xenophora xenophon **n. sp.**
- Xenophora xilophon **n. sp.**
- Xenophora sachsophon **n. sp.**
- Xenophora cleptomaniás **n. sp.**

Előkerült még egy érdekes kagylófaj is. Ennek jellegzetesége, hogy latin neve a héjon feltűnően kidomborodik. Sajnos a genus- és a fajnév nem olvasható, mert a vízben tanyázó betűrágó szú kiette a névből a magánhangzókat, így a kagyló nevét és genetikai hovatartozását egyelőre nem tudom közölni. Nagy a valószínűsége, hogy ez az állat az Anodonta anonyimi nomen lesz.

A feldolgozásra váró anyagban van az eddig begyűjtött fajok légproblematikusabb alakja. E faj jellemző sajátossága, hogy a juvenilis példányoktól a teljesen kifejlődöttéig megőrzi a peték gömb alakját, a héj teljesen sima és zárt, tehát nincs a héjakon szájadék. Emiatt ez a faj szaporodásra képtelen. Több generáció példányait sikerült begyűjtenem, ezekből egyértelműen megállapítható, hogy ez a morfológiai bélyeg nem genetikai hiba, hanem az egész fajra jellemző sajátossága. En-

nek jó példája az is, hogy a felszínen élők mellett a talajban is találtam korábban elpusztult és betemetődött héjakat.

Köszönettel tartozom Pintér László kollégámnak (Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest) az új taxonok azonosításában nyújtott segítségéért.